

टिळक महाराष्ट्र विद्यापीठ, पुणे

ग्रंथपालन आणि माहितीशास्त्र विशारद (B.Lib I.Sc.)

परीक्षा : मे २०२२

सत्र - २

विषय : तालिकीकरण तात्त्विक (BL-21-222/ BL-20-222)

दिनांक : २५/०५/२०२२

गुण : १००

बेळ : स. १०.०० ते दु. १.००

सूचना: १) उजवीकडील अंक त्या प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

प्र.१ योग्य पर्याय निवडा (१०)

१. आय एस एस एन (ISSN) चा वापर -----
अ) ग्रंथ ब) नियतकालिक
क) वृत्तपत्र ड) माहितीपत्रक
२. तालिका म्हणजे -----
अ) सर्व प्रकारच्या पुस्तकांची यादी ब) पुस्तकाची विस्तृत माहिती
क) पुस्तक प्रदर्शन ड) एखाद्या विशिष्ट ग्रंथालयातील पुस्तकांची यादी
३. मार्क (MARC) पूर्णरूप ?
अ) मशिन रिडेबल कॅटलॉग ब) मशिन रिडिंग कॅटलॉग
क) मशीन रिडिंग कॉम्प्युटर ड) मैनेजमेन्ट रिडिंग कंपनी
४. पत्ररूप तालिकेचा अधिकृत आकार
अ) ५.३ × ३.५ ब) ६ × ४
क) १० × ७.५ ड) १२.५ × ७.५
५. आय एस एस एन (ISSN) किती अंकी असतो
अ) १० ब) ८
क) १३ ड) १५
६. प्रकाशनपूर्व तालिकीकरण कोणी सर्व प्रथम वापरले ?
अ) मागारिट मान ब) सी. ए. कटर
क) रंगनाथन ड) जे. डी. ब्राऊन
७. 'Catalogue ' हा शब्द ----- शब्दापासून तयार झाला आहे.
अ) Catalogue ब) Catalog
क) Katalogus ड) Katalogos

प्र.२ थोड़क्यात उत्तरे लिहा (कोणतेही २) (३०)

१. तालिकीकरणाची सुत्रे व नियम स्पष्ट करा
 २. तालिका म्हणजे काय? तालिकेची विविध बाह्यांगे स्पष्ट करा
 ३. तालिकाकाराची भूमिका स्पष्ट करा

प्र.३ सविस्तर उत्तरे लिहा (कोणतेही २) (४०)

१. कोश तालिका व वर्गीकृत तालिका यातील फरक स्पष्ट करा.
 २. नोंद म्हणजे काय? ते सांगून कोश तालिकेनुसार केल्या जाणाऱ्या मुख्य नोंदीचे विविध विभाग स्पष्ट करा.
 ३. केंद्रीय तालिकीकरणावर सविस्तर माहिती लिहा.

प्र.४ टिपा लिहा (कोणत्याही २) (२०)

१. आंतरराष्ट्रीय प्रमाणित ग्रन्थ क्रमांक (ISBN)
 २. संघ तालिका
 ३. शब्दकल्पना

English Translation

Cataloguing-Theory (BL 21-222)

Q. 1 Choose the correct option (10)

1. ISSN use for -----
a) Book
c) Newspaper
b) Periodical
d) Pamphlet
2. What is 'catalogue'?
a) A list of book of all types
c) An aid displaying books
b) Details of a book
d) List of the books of particular library
3. What is the full form of MARC?
a) Machine Readable Catalogue
c) Machine Reading Computer
b) Machine Reading Catalogue
d) Management Reading Company
4. Standard size of card catalogue.
a) 5.3 x 3.5
c) 10" x 7.5"
b) 6" x 4"
d) 12.5 x 7.5cm
5. How many digits of ISSN?
a) 10
c) 13
b) 8
d) 15
6. The term of 'Pre-natal cataloguing' who used firstly?
a) Margaret Mann
c) Ranganathan
b) C.A. Cutter
d) J. D. Brown
7. From ----- word the 'Catalogue' word was made.
a) Catalogue
c) Katalogus
b) Catalog
d) Katalogos
8. Book form catalogue is always to be
a) Incomplete
c) up to date
b) Complete
d) Index
9. ISBN consists----- digit.
a) 10
c) 12
b) 8
d) 13
10. The term of 'catalogue' comes from which language.
a) Greek
c) German
b) Latin
d) French

Q. 2 Answer the following in short (Any 2) (30)

1. Explain the Canons and principles of Cataloguing
2. What is mean Catalogue? Discuss the various outer forms of the Catalogue.
3. Explain Cataloguers role.

Q. 3 Answer the following in detail (Any 2) (40)

1. Difference between Dictionary Catalogue and Classified Catalogue
2. What do you mean Entry? Explain the different parts of the main entry made according to dictionary catalogue.
3. Write a detail note on Centralized cataloguing.

Q. 4 Write Short notes (Any 2) (20)

1. ISBN
2. Union Cataloguing
3. Thesaurus